

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Articuli, de quibus egerunt visitatores in regione Saxoniae

Melanchthon, Philipp

[Wittenberg], 1527

De poenitentia

[urn:nbn:de:bsz:31-93298](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-93298)

in aurem ipsum uerbum currit ut moneat, sic Sacramentum currit in oculos, ut moneat nos promissionum diuinarum, & excitet ad credendum. Porro promissio adnexa huic Sacramēto hæc est, Corpus domini traditum esse pro nobis. Item, Hic est calix noui Testamenti, id est, nouæ promissionis, scilicet promissæ gratiæ, & omnium bonorum spiritalium.

DE PŒNITENTIA.

Iam dixi pœnitentiã non esse distinctum Sacramentum ab alijs, sed significari tum à Baptismo, tum à manducatione corporis domini & sanguinis. Ita pœnitentiã per omnem uitã durare debet, iuxta illud: Si spiritu facta carnis mortificaueritis, uiuetis.

Partes pœnitentiæ sunt contritio, id est, dolor de admissio peccato, seu uere perhorrescere iudicium dei, & sentire, quod sumus rei æternæ mortis. Talis contritio in alijs frigidior, in alijs uehementior est. Est igitur orandum, ut deus efficiat uerissimã, sicut & propheta Hic remias

remias dicit: Postquam ostendisti mihi,
perculsi foemur meum. Semper autem ho-
mines ad contritionem adhortandi sunt.
Hac ipsa contritio uocatur mortificatio
ueteris hominis, uocatur etiam cognitio
peccati, eamque deus immittit.

Secunda Pœnitentiæ pars est confes-
sio, quum Deo confitemur peccata, id est,
fatemur nos iure puniri. Et tamen roga-
mus ueniam, iuxta Psal. 31. Dixi, confite-
bor aduersus me iniustitiam, & tu remi-
sisti iniquitatem peccati mei. Est & alia
confessio, quæ fit sacerdoti, in hac non est
exigenda scrupulosa enarratio omnium
debitorum, est enim impossibile iuxta il-
lud Psal. Delicta quis intelligit? Sed ta-
men ad Eucharistiam nemo admitten-
dus est, nisi antea exploratus. Interrogari
autem debent, non tantum quid de Eu-
charistia sentiant, sed etiam, an doleant
se peccasse, quod credant se consequi posse
remissionem peccatorum. Postea hor-
tandi sunt, ut proponant, si quo casu ma-
xime anguntur. Est etiam exponendum
eis, quod deus dedit clauis ecclesiæ ui-
ce & loco dei, itaque absolutionis senten-
tiæ

tia credant propter Christum, & quod
Christus audire uelit, sane sperant, iuxta
illud: Vbi duo erunt congregati, &c.

Satisfactio ita docenda est, non esse
aliam satisfactionem, nisi passionē Chri-
sti, & sic moneatur, & augeatur eis con-
tritio, tantopere displicere deo peccatū,
ut nulla creatura pro peccatis satisfacere
potuerit. Sed ipsum solum dei filium fu-
isse mittendum, qui satisfaceret. Necessē
est igitur deum uehementer odisse pec-
catum, & ualde duros esse eos, qui, quū
uideant filium dei pro nostris peccatis
occidi, non commoueantur, nec cogitēt,
quantas pœnas daturi sint, quum per-
gunt peccare. Secundo, augeri fides de-
bet, quum audiant tantam esse miserico-
diam, ut Christus ipse suam mortem uo-
luerit pro nobis offerre. Quæ potest alia
uberior consolatio esse in corde afflictō,
quàm quum sentiant sibi Christum pec-
cata sustulisse, & suam satisfactionē uelle
respici, non respici nostra aliqua opera.
Conscientia enim horrore iudicij tacta,
sentit ea non esse satis ad placandū deū.
Fides autem est certe sentire, quod pro
ptet

pter Christum peccata nobis cōdonata
sunt. Et quod deus iam receptum in gra
tiam uelit regere & defendere.

DE CONIUGIO.

Diligenter etiam inculcari debēt con
iugibus, ut cogitent se à deo copulatos
esse, & propterea credant illud uitæ ge
nus placere deo, & deum per omnia for
tunaturum esse. Multa sunt coniugum
aduersitates. In his expectent à deo con
solationem, & credant deum opitulatu
rum esse. Quandoquidem per ipsum co
pulati sunt iuxta illud: Quos deus con
iunxit, homo non separet. Itē Salomon:
Hauriat uoluptatem à domino, quasi di
cat, Dominus in aduersis consolabitur
coniuges. Sape uir, sape mulier, sape li
beri periclitabuntur: aliquando angit
eos inopia, aliquando educatio liberorū.
In his casibus recurrant ad hanc autho
ritatem: A deo copulati estis. Itaq; spere
mus & postulemus ab author enostræ
societatis auxiliū.

Secundo, hortandi sunt coniuges, ut
alter alterum toleret, in tanta infirmitate
animorū